



USCA



POST



KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Redactie: A. van Herk Tel. 030-881741
Livingstonelaan 249 - 3526 HG Utrecht
September 1987 Nummer 35

ZILVEREN BONDSSPELD VOOR A. DE ZEEUW

Op voordracht van de 60-jarige Vereniging "De Philatelist" uit Amsterdam en van onze Vereniging heeft de Nederlandse Bond besloten Anton de Zeeuw voor zijn vele nuttige taken en het daaraan verbonden werk te eren met de Bondsspeld in Zilver, die in 1987 is ingesteld.

Hoewel velen van ons De Zeeuw persoonlijk kennen en ten dele weten hoeveel hij op organisatorisch en ander terrein doet in de filatelie willen wij bij deze heuglijke gebeurtenis nog eens enkele redenen noemen waarom hem deze onderscheiding is verleend:

actief commissielid bij het organiseren van tentoonstellingen; bemannen van informatie-stands, o.a. in 1976, 1980, 1982 en 1984; ontwerper en tekenaar van panelen, kaarten en oorkonden; vele jaren een nuttig lid van het bestuur; en zo kunnen we nog doorgaan.

De voordracht werd voorbereid in overleg met het bestuur van "De Philatelist", voor welke vereniging De Zeeuw zich ook verdien-

stelijk maakt. Dat overleg vroeg maar weinig tijd, de voorbereiding vergde echter maanden.

In het vroege voorjaar stond het besluit in feite vast, maar men besloot de uitreiking te bewaren tot het officiële Bonds diner op 30 mei jongstleden.

Helaas moest De Zeeuw enige tijd daarvoor in het ziekenhuis worden opgenomen. Gelukkig was hij kort daarna weer thuis en begin juni stelden wij hem in kennis van zijn onderscheiding. Het ligt in de bedoeling hem zijn speld in september a.s. uit te reiken in Amsterdam.

Maar ook van deze plaats wensen wij onze vriend van harte geluk met deze welverdiende erkenning van zijn vele werk.

De Voorzitter

VIJFTIENHONDERD PAGINA'S

Er was wel wat rekenwerk voor nodig, maar onze boekerijbeheerder verzekert ons dat het voor U liggende nummer van USCA POST de 1500e bladzijde van ons clubblad bevat! Het is pagina 788, want in maart 1980 begonnen we opnieuw te nummeren. Voordien waren sinds de oprichting van onze "Studiegroep" in 1970 een 30-tal nummers verschenen van wat toen heette het "Kontakt Or gaan", met in totaal 712 bladzijden. Toch een beetje feest, vinden wij. Vooral als we al dat papier weer eens doorbladeren. Er is toch wel een mooi brok informatie op ons verzamelgebied in te vinden, bijeengeschreven door de vele scribenten die onze Vereniging rijk is. Allemaal een pluim!

CANADESE KANOOTJES

De op 30 maart j.l. uitgekomen Parlement zegel van 36c is te vinden op twee soorten papier, geleverd door resp. Rolland en Harrison. Dat zal in de toekomst niet meer kunnen gebeuren, want de fabriek voor bijzonder papier van Rolland, Inc. in Scarborough, Ontario, heeft de poorten gesloten. Nog maar een goed jaar geleden ging Canada Post Rollandpapier gebruiken. Dat leek mooi voor dat bedrijf, maar het leverde onvoldoende werk op om de zaak draaiende te houden. Dit is in korte tijd nu al de tweede Canadese leverancier die van het toneel verdwijnt. Ook de firma Abitibi-Price uit Quebec staakte in 1983 de productie.

Voorlopig zal dus alleen worden gedrukt op papier van de Britse bedrijven Harrison & Sons Ltd en Clark Paper International.

Toen Rolland liet weten ermee op te houden besloot Canada Post om op alle officiële fdc's Harrisonzegels te plakken. U zult ze dus niet vinden met Rollandzegels.

Over het aantal Rollandzegels kunnen wij U nog niet inlichten, maar volgens die firma zelf waren het er zo weinig dat ze wel eens schaars kunnen worden. Op hoekblokken ("inscription blocks") is het verschil zó te zien: er is een "R" of een "H" op gedrukt. Losse zegels zijn moeilijker thuis te brengen: het Rollandpapier doet iets witter aan dan dat van Harrison.

De uitgevers van Canadese Catalogi liggen nog altijd met elkaar overhoop en de nummering is diengevolge een chaos.

Het oudst is de Lyman Standard Catalogue of Canada-BNA Postage Stamps, uitgegeven door Charlton Press in Toronto. Tot 1984 de meest

gebruikte, maar dat was afgelopen toen in 1984 de Scottnummering werd ingeruild voor het CNS, het Canadian Numbering System. Bij veilingen en exposities ziet men de Lyman nauwelijks nog toegepast.

De enige waarlijk gespecialiseerde catalogus is de Canada Specialized Postage Stamp Catalogue van Maresch & Leggett in Toronto. Dat is eigenlijk de bakermat van het CNS. Verder is er nog de Catalogue des Timbres du Canada, samengesteld en uitgegeven door het echtpaar Manny en Lyse Darnell-Rousseau in Montreal. Deze Franstalige catalogus kan bogen op een prachtige kleurenweergave.

Scott verklaarde hen allen in 1981 de oorlog. Of beter: Unitrade Press, die de naam, merk en nummers van Scott in licentie gebruikt en sinds 1984 ook het copyright bezit. Er kwam een afzonderlijke Scott voor Canada, een aanval op de Lyman. Scott ging bovendien royalties eisen voor het gebruik van zijn nummering. Dat bracht Darnell tot het bedenken van een eigen - weer andere - nummering. Hij vindt niet de Bever van 1851 de eerste Canadese zegel, maar de zwarte 1/2c Large Queen van 1868, omdat het Dominion of Canada pas op 1 juli 1867 werd gesticht. Deze Large Queen kreeg dus nummer 1, tegen 21 bij Scott en 18 bij Maresch-Leggett.

De Scott 1984 kwam te laat uit. Het moederbedrijf was overgenomen door Amos Press in Sydney, Ohio, en die drong aan op een nieuw kwaliteitsproduct. Dat kostte zoveel tijd dat er in 1986 helemaal geen Scott-Canada uitkwam. En die van 1987 stikt van de fouten. De kleur is niet best, bij de oudere zegels ronduit slecht.

Van de weeromstuit kwam Darnell in 1987 met een nieuwe bewerking van zijn catalogus, nu ook in het Engels.

Wie de strijd zal winnen? Als wij moesten wedden, zetten wij toch op Scott.

EEN MYSTERIEUZE CANADESE OPDRUK

1926 is het geboortjaar van twee schaarse Canadese zegels. De eerste zag het licht op 12 oktober: een opdruk "2 cents" in één regel op de 3c karmijn uit de George V Admiraalserie (Scott 139). Vier dagen later, dus op 16 oktober, kwam dezelfde zegel uit met een opdruk "2 cents" in twee regels (Scott 140). Of eigenlijk kwamen beide zegels helemaal niet uit, want de gewone loketten bereikten ze niet eens. Ze waren enkel verkrijgbaar bij de Filatelistische Dienst in Ottawa. Zij worden aangemerkt als "provisionals", provisorische zegels dus.

Waarom die opdrukken zijn aangebracht is altijd een mysterie gebleven. Op 1 juli 1926 werd het tarief voor binnenlandse brieven verlaagd van 3c tot 2c. De Post zat toen met zo'n 130.000 vellen 3c zegels (Scott 109), die alleen bruikbaar waren voor zee-post naar het Verenigd Koninkrijk. Praktisch allen, die over dit onderwerp hebben geschreven, nemen zonder meer aan dat de opdrukken moesten dienen om te voorzien in een tekort aan 2c zegels (Sc. 107) waaraan nu immers plotseling veel meer behoefte was ontstaan.

De waarnemend Postmaster General uit die tijd, Louis-Joseph Gaboury, heeft dit echter altijd ontkend. Er waren niet te weinig 2c zegels, er waren veel te veel 3c zegels. Een van Gaboury's medewerkers had uitgerekend dat het 25 jaar zou duren eer die allemaal op brieven naar het U.K. zouden zijn weggeplakt!

Nu is er in Canada een Koninklijke Drukkerij, te vergelijken misschien met het Bureau of Engraving and Printing in de USA. Is er

een koning aan het bewind dan spreekt men van "the King's printer" en anders van "the Queen's printer". In 1926 stuurde de Post 15 miljoen vellen 3c karmijn zegels aan de King's Printer, die echter totaal geen ervaring had met postzegelwerk. Experimenten toonden aan dat een éénregelige opdruk het beste was. Maar de drukkers wisten geen weg met de geperforeerde en gegomde vellen van 100. Het werd een ramp en de Post gaf opdracht er maar mee op te houden. 500 vellen, dus 50.000 zegels, konden er nog mee door en die zijn via de Filatelistische Dienst verkocht, de rest werd vernietigd. Kopers konden maximaal 5 vellen krijgen. Over het aantal van 50.000 zijn de geleerden het eigenlijk wel eens. Velen van hen menen dat ze op 16 augustus 1926 in de verkoop zijn gebracht, maar in de Scott Specialized, de Scott Canada en de Lyman staat 12 oktober vermeld.

Al was er dus een knappe hoeveelheid vernietigd, toch was er nog een enorme voorraad 3c zegels overgebleven. Daarom werd nu een beroep gedaan op een ervaren drukkerij: de Canadian Bank Note Company. Hoeveel vellen daarheen zijn gezonden is onbekend. De CBNC kwam tot de conclusie dat een opdruk in 2 regels de voorkeur verdiende. Maar ze bracht het er niet beter af dan haar voorganger en het karwei werd al spoedig opgegeven. Deze keer werden 1000 vellen gered en via Ottawa in de verkoop gebracht. Tenminste, dat zegt Fred Jarrett in zijn Handbook on Stamps of BNA van 1929. Winthrop S. Boggs noemt in zijn monumentale werk over Canadese postzegels echter een aantal van 808 vellen, dus 80.800 zegels. Bij de Post zelf zijn alleen de "van de fabrikant ontvangen aantallen" geregistreerd en die luiden 50.000 van de éénregelige en 103.600 van de tweeregelige opdruk. Die aantallen

zijn door Scott zowel als Lyman overgenomen. Maarnu weten we nog steeds niet waarom die opdruk is uitgevoerd terwijl er zat zegels van 2c waren! Wat dunkt u van het volgende antwoord, geciteerd door Larry McInnis in zijn "Canada" rubriek in Linn's? Dit antwoord is in 1927 ook aan Gaboury voorgelegd, die het echter "bevestigde noch ontkende", zoals politici plegen te zeggen. Hij achtte het echter geenszins onmogelijk. Let op: Tot 1 juli 1926 was het briefporto naar de USA 3c geweest. Op brieven zat de mooie Sc. 109 in karmijn. Op post van mindere orde zat de groene 2c. Nu was er een groot Canadees bedrijf dat regelmatig "direct mail" verzond naar de States, telkens zo'n 10.000 brieven tegelijk, allemaal met de 3c karmijn. Toen werd het tarief 2c en daarvoor kon de "mindere" groene worden geplakt. De firma was nu bang dat de ontvangers haar brief met zo'n groene zegel als "junk mail" zouden beschouwen en hem niet eens zouden openmaken.

Toen rees de gedachte om de vertrouwde zegel in karmijn, waarvan de Post er toch nog 130 miljoen bezat, te voorzien van een net groen opdrukje "2 cents". Zulks geschiedde dus, maar door het boven beschreven falen van de techniek kon aan de wensen van de firma niet worden voldaan en toen zijn de "geredde" zegels afgeschoven naar de Dienst in Ottawa. Tenslotte waren ze geldig voor frankering en sommige zijn daarvoor inderdaad gebruikt.

Naar onze gevoelens kan deze reden wel eens heel dicht bij de waarheid komen.

De Scott Canada zet de eerste opdruk nu op \$ 80.- postfris of gebruikt, de tweede op resp. \$ 35.- en \$ 32.50. Er zijn zelfs variëteiten van bekend en - hoe zou het anders kunnen - ook vervalsingen.

GUIDE LINES

Lezing door de heer A. van Ederen
op onze bijeenkomst van 16 mei 1987

Op veel Amerikaanse zegels, vooral op zegels die aan één of meer zijden ongetand, dus gesneden zijn, komen kleurstrepen voor die over de volle lengte of breedte van de zegel lopen en die altijd in dezelfde kleur gedrukt zijn als de betreffende zegel.

Deze zogenaamde guide lines of markeringsstrepen dienden om in de drukkerij de plaats aan te geven waar ná het drukken het vel in delen (panes) moest worden gesneden alvorens in een handzaam formaat naar de postkantoren te gaan, alsook voor het instellen van de perforatiewielen (afbeelding 1).

U vindt de guide lines dus niet alleen langs de gesneden kant, maar bij sommige zegels ook langs de perforatie (afbeelding 2).

Vóór 1895 waren er ook dergelijke plaatsaanduidingen, maar deze bestonden alleen uit arrows (pijlen) en die bevonden zich op de postzegels zelf, dus niet op de velrand (afbeelding 3).

Om te begrijpen waarom deze markeerpijlen en -strepen toen nodig waren, moeten we teruggaan naar de drukmethode van die dagen. Er werd gedrukt in plaatdruk (flat plate printing), waarbij op een metalen plaat die 400 normale zegels van $\pm 21 \times 25$ mm papierformaat kon bevatten elke zegel stuk voor stuk met de hand werd ingerold, de zogenaamde "die" (in het Nederlands heet dit een "molet"). Bij het drukken van zegels van deze platen werd het papier door de druk die erop werd uitgeoefend en door bijvoorbeeld het krimpen van het papier vervormd,

hetgeen het op de juiste manier snijden en perforeren bemoeilijkte.

In 1895 gebruikte men bij het herdrukken van de presidentenserie van 1894 voor het eerst guide lines, waarbij de arrow nog op de zegel zichtbaar was (afb. 4). Als u dus zegels van deze serie vindt met een guide line, dan zijn het ongetwijfeld zegels mét een watermerk, ook al is dat vaak moeilijk te vinden.

De meeste zogenaamde "regular issue" zegels werden gedrukt in vellen van 400, die na het drukken werden gesneden tot 4 panes van 100. Afb. 5 toont een verkleind model van een vel van 400 zegels (zie ook het hoofdstuk Information for Collectors in de Scott Catalogus, waarin een compleet vel van 400 met arrows en guide lines is afgedrukt.)

Bij het snijden van de vellen waren er de volgende mogelijkheden:

1. bij het verticaal snijden:
 - a. het mes kwam links van de guide line terecht;
 - b. het mes kwam rechts van de guide line terecht;
 - c. het mes kwam exact op de guide line terecht;
2. bij het horizontaal snijden:
 - d. het mes kwam boven de guide line terecht;
 - e. het mes kwam onder de guide line terecht;
 - f. het mes kwam exact op de guide line terecht.

Door het snijden van de vellen op de hierboven genoemde wijze zijn er acht posities waarop de guide lines kunnen voorkomen:

- | | |
|-----------|----------------|
| a. rechts | (afbeelding 6) |
| b. links | (" 7) |
| c. boven | (" 8) |

- d. onder {afbeelding 9)
 e. rechts + onder " 10)
 f. links + onder " 11)
 g. rechts + boven " 12)
 h. links + boven " 13).

De posities e t/m h worden "crossed" guide lines genoemd, of in onze vereniging ook "driehoekjes".

Als het mes exact op de guide line terecht kwam, zijn met een goede loop vaak nog sporen van de guide line te zien.

Omdat de arrows zich na 1895 op de velranden bevonden, zijn de meeste afgescheurd en dus verloren gegaan. Soms vindt men ze toch nog wel eens (afbeelding 14).

Afb. 11 laat een zegel zien met een crossed guide line (driehoekje) waarbij langs de verticale guide line gesneden is en langs de horizontale lijn is geperforeerd. Deze zegel (Scott 281) werd gedrukt in 1898. De Scott Catalogus geeft aan dat de zegels van 5c, 6c en 15c zijn gedrukt van platen van 200 stuks. Deze platen werden verdeeld in 2 panes van 100, ze werden langs de verticale lijn gesneden en langs de horizontale geperforeerd.

Het watermerk in deze zegels staat niet horizontaal, maar verticaal. De waarden 4c en 10c uit deze emissie werden zowel in vellen van 400 als van 200 gedrukt. De enige manier om uit te vinden van welke plaat een bepaalde zegel afkomstig is, is na te gaan hoe het watermerk staat. Horizontaal watermerk: plaat van 400; verticaal: plaat van 200!

Zegels van groter formaat, bijvoorbeeld de commemoratives zoals de Trans Mississippi Exposition zegels van 1898 werden gedrukt in vellen van 100 en verdeeld in 2 panes van 50, gesneden langs de horizontale guide line en geperforeerd langs de verticale

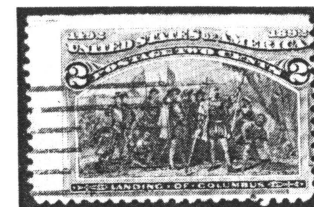
GUIDE LINES



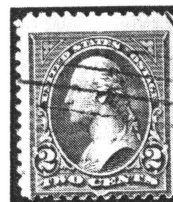
1



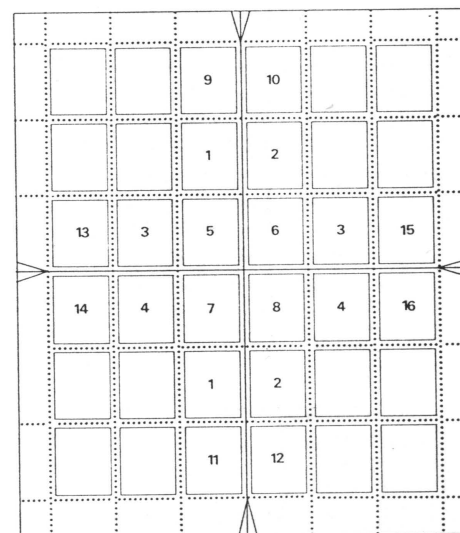
2



3



4



5



8



6



7



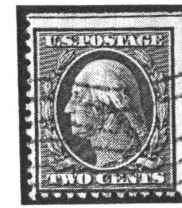
9



10



11



12



13



14



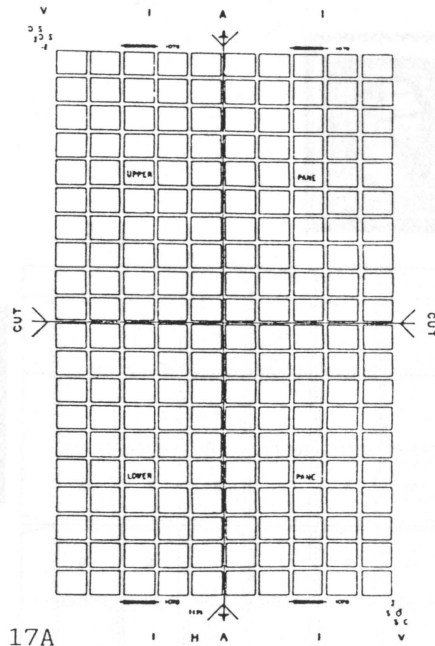
15



16



17



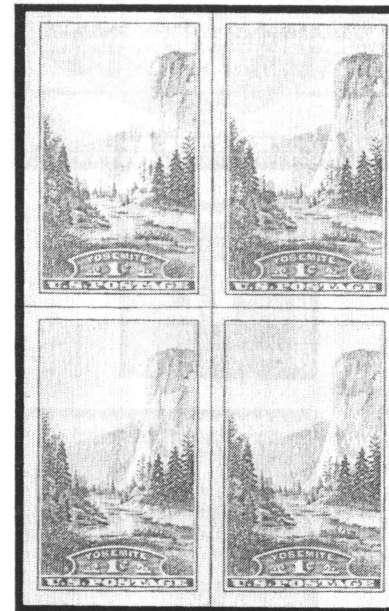
17A



18



19



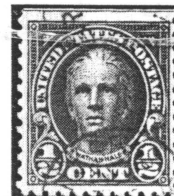
20



21



22



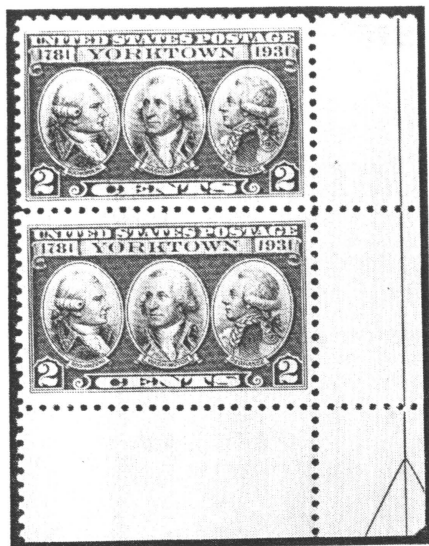
23



24



25



26



27

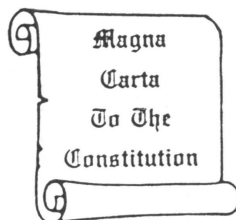


28



29

"MAGNA-
CARTA"
stempel



guide line. Bij een crossed guide line is dit duidelijk te zien (afbeelding 15).

De Pan American Exposition zegels van 1901 (kleiner van formaat dan de voorgaande) zijn gedrukt in vellen van 200 en verdeeld in 2 panes van 100 zegels elk. Evenals de voorgaande zegels werden zij gesneden langs de horizontale lijn (afb. 16) en geperforeerd langs de verticale guideline (afb. 17). Op afbeelding 17a is deze plaat verkleind weergegeven.

Veel informatie over het drukken van de zegels van de U.S.A. vindt u in de Scott Catalogus. Echter: hoe kan het zijn dat bij de uitgifte van de Regular Issue 1902-1903 de Scott aangeeft dat alle zegels van 1c - 15c zijn gedrukt van platen van 400 en verdeeld in 4 vellen van 100, zodat overal langs de guide lines moet zijn gesneden, terwijl ik van de 8c Martha Washington (Sc. 306) zegels bezit die langs de zijden zijn geperforeerd en eveneens zegels die langs de zijden zijn gesneden? (afb. 18 en 19). Er zijn van deze zegel geen boekjes gemaakt, dus dat kan de oorzaak niet zijn. Als u ook van dit soort zegels hebt óf een antwoord op deze vraag weet, houd ik me graag aanbevolen.

National Parks Issue. Vooral op de ongetande uitgifte komen fraaie guide lines voor (afb. 20), doch ook op de getande uitgifte zijn ze niet zo moeilijk te vinden (afb. 21).

Ook de Schermack zegels, die immers uit ongetande vellen zijn gemaakt om in rollen gebruikt te worden in de automaten, zijn voorzien van guide lines (afbeelding 22).

De Presidentenserie van 1922-1932 is gedrukt in twee verschillende drukprocédé's, namelijk van 1922 tot 1925 van vlakke platen met tanding 11 (en met guide lines) en van 1926 tot 1932 in diepdruk (rotogravure)

met tanding 11 x 10½ en dus zonder guide lines. Vindt u dus een guide line op deze zegels dan hebt u altijd een zegel met de tanding 11 (afbeelding 23).

Van ongetande zegels lukt het nog wel eens een zogenaamd "centralline pair" (afb. 24) of "centralline block" (afb. 25) te pakken te krijgen. Een witte raaf is natuurlijk een blok met crossed guidelines. Ik heb er tot nu toe nog maar één gezien en die was helaas niet te koop!

Afb. 26 laat u een fraaie zien uit 1931. De zogenaamde 2^e plaat van de Yorktown zegel. Omdat men moeite had met het registreren van de zwarte druk na de rode maakte men de plaat in twee helften met een gutter van 1 inch in het midden, zodat ook het snijden wat makkelijker zou gaan. U ziet het resultaat.

Op alle zegels van de USA van 1895 t/m 1939 komen guide lines voor, d.w.z. op alle zegels die van vlakke platen zijn gedrukt. Dus ook op revenues, luchtpostzegels, zegels van de Filippijnen, portzegels, etc. (afbeelding 27).

Boekjes. Ook op de zegels in boekjes vindt men guide lines en verhoudingsgewijs zelfs makkelijker dan op normale zegels. Dit komt omdat zegels voor boekjes werden gedrukt op aparte vellen van 180 of 360 zegels, die naderhand versneden werden tot bijvoorbeeld 6 of 12 boekjes van 30 zegels (afb. 28).

U vindt in onze onvolprezen Scott Catalogus onder het hoofdstuk "Booklet Panes" voorbeelden van platen die in flat plate, ofwel plaatdruk, zijn gebruikt, met duidelijke gegevens over de plaats waar arrows en guide lines zich bevinden.

Voor wie zich verder over dit aardige onderwerp wil oriënteren nog wat literatuur:

Bronnen

Scott United States Stamp Catalogue
M. A. Armstrong: Washington-Franklins 1908-1921

M. A. Armstrong: U. S. Definitive Series 1922-1938

Bureau of Engraving and Printing, Washington

American Philatelic Research Library, State College, Pennsylvania

J. H. Reynolds: U.S. Guide Lines Catalogue 1949

Lester G. Brookman: 19th Century Stamps of the United States

B. S. King & M. Johl: The 20th Century U.S. Postage Stamps

Vademecum uitgegeven door onze Vereniging
✱ USA-Canada Kontaktorgaan nr. 6, okt. 1974
✱ USA-Canada Kontaktorgaan van 28 mei 1979.

✱) In deze uitgaven, verkregen door vriendelijke bemiddeling van onze boekerijbeheerder, geven achtereenvolgens de heren G. Soldaat en H. W. M. Hopman hun visie op het onderwerp "Guide Lines".

Aan het einde van het commentaar van de heer Soldaat op het artikel van de heer Hopman in mei 1979 schrijft de heer Soldaat: - dat de studie van de heer Hopman anderen moge inspireren.

Ruim acht jaar later is het dan zo ver. Vanzelfsprekend heb ook ik de wijsheid niet in pacht. Ik houd mij dus graag aanbevolen voor kritiek, op- en aanmerkingen, alsmede voor meer materiaal.

Misschien komter dan nog eens een los uitgaafje, zoals de heer Soldaat dat indertijd voorstelde.

Tot slot dank ik alle vrienden in onze Vereniging die mij met raad en daad én met materiaal terzijde hebben gestaan.

Gerard J. Soldaat
WAT EN HOE VERZAMELEN WIJ ?
2. Een Draad van Ariadne

De vorige keer heb ik iets gezegd over het verzamelen van eerste dag stukken en dat was een inleiding tot naar wij hopen een reeks artikelen die aansluit bij de titel van dit artikel.

Wie zich bezighoudt met het verzamelen van de postzegels c.s. van Amerika weet dat, als men het uitgebreid wil doen, aan dit land voldoende te doen is om er nooit weer een ander land bij te nemen. De mogelijkheden binnen dit verzamelgebied zijn zo groot dat er een rijk verzamellevens aan te beleven valt. Niet omdat het aantal postzegels zo groot is, er zijn landen die er meer hebben uitgegeven. We tellen zo'n 2000 hoofddnummers. Dat is niet gering, maar het grootste deel is met weinig kosten te verwerven. Zeker de helft bestaat uit "dubbeltjesgoed" en dat bedoel ik niet denigrerend. Het is vooral de groep "toegevoegde elementen" die het zo interessant maakt, waarin stempels, perfinen en precancels. Maar ook de vaste elementen zijn de moeite waard. Te denken valt aan guide lines, electric eye marks, plaatnummers en vele andere. Ook zij kunnen het verzamelplezier verrijken.

Nu hoeft natuurlijk niets en ook niet alles tegelijk. Men kan een keus maken en veel verzamelaars doen dat ook. Wie overigens steeds meer van de mogelijkheden in de verzameling opneemt, zal steeds weer zijn opgedane kennis kunnen gebruiken en verrijken. Men ziet dan dat de zegels soms van meer punten uit interessant kunnen zijn en dat er verscheidene "waardevolle" elementen te ontdekken zijn.

Er is echter geen enkele catalogus die alle mogelijkheden aangeeft. Soms vindt men er- gens een summiere aanduiding en dan moet men zijn weg verder zelf zoeken.

Van een aantal deelgebieden is wel een catalogus te vinden, maar eentje waar alles in staat..... die bestaat niet. Dat kan ook niet, want hoe dik zou die wel moeten zijn? Maar een betere catalogusopzet in meer delen zou natuurlijk niet weg zijn!

Toch is het niet zo erg dat er geen totaal- catalogus is, want vanuit zo'n catalogus verzamelen mist de charme van het eigen speuren. De mogelijkheden kennen is in feite veel belangrijker en vanuit die kennis zelf zoeken wat er is.

Veel mogelijkheden liggen voor de hand, maar niet iedereen ziet ze.

Het aangeven van deze mogelijkheden nu is de bedoeling van deze serie artikelen. Maar er is meer dan één man kan bedenken. Sug- gesties? Bijdragen? Graag!

In deze reeks artikelen zullen we ingaan op tal van mogelijkheden, verklaringen en aan- wijzingen geven, overzichtjes samenstellen die het verzamelen kunnen vergemakkelijken, hulpstaatjes maken voor sneller opzoeken en wat dies meer zij, kortom een draad van Ariadne leveren voor de doolhof van moge- lijkheden.

Als basis zullen wij gebruik maken van de Scott Specialized Catalogue, een onmisbaar werk voor elke verzamelaar die over het beginstadium heen is. Steeds zal worden ver- wezen naar Scottnummers, maar het is echt niet nodig elk jaar een nieuwe te kopen. Eens in de vier, vijf jaar zal voor de mees- te verzamelaars voldoende zijn. Daarnaast kan men volstaan met een goedkopere cata- logus met de Scottnummering: de Harris, de Postal Service Guide en de mini-Scott.

Vooropgesteld: deze serie artikelen is geen catalogus, geen handleiding, maar een handreiking. Een hulpmiddel, naast de catalogus die niet altijd even overzichtelijk is en vanwege de Engelse taal niet voor iedereen even toegankelijk. Wij willen wat meer inzicht geven in wat kan, wat er is en wat mogelijk is. Soms met een losse zegel, soms met een serie of met een thema.

Ideeën? Suggesties? Bijdragen? Van harte welkom. Uw redacteur en ik zullen ze graag ontvangen en indien mogelijk, met de volle eer aan de inzender, in ons plan opnemen.

MAG HET OOK WAT JONGER ?

Zoals u weet betalen onze senioren van 65⁺ een gereduceerde contributie van f 30.- Om te zorgen dat niemand te hoog wordt aangeslagen beschikt onze penningmeesteresse nu over ons aller geboortedata.

Wij konden de verleiding niet weerstaan om nu eens na te gaan hoe oud wij gemiddeld wel zijn in onze Vereniging. Hebt u enig idee? Welnu, wij zullen het u haarfijn uit de doeken doen. Vlak voor de afsluiting van het verenigingsjaar op 30 juni 1987 stond het ledental op 190. Inderdaad, niet slecht, dank u! Wij hopen volgend jaar om deze tijd de 200 te zijn gepasseerd.

Die 190 leden dan telden gezamenlijk - en nu gooien wij even een emmer leeg - 10.273 jaren, ruim 10 eeuwen. Een delinkje leert dat onze Jan en Mien Doorsnee de leeftijd hebben van 54 jaar en 25 dagen.

De groep van 20 tot 30 jaar is niet sterk vertegenwoordigd: 6%. Ja, vinden wij ook: dat moet anders. Op naar de verjonging, maak uw jeugdige vrienden lid!

KORT AMERIKAANS

Zo, die 50 Amerikaanse beestjes zijn geboren, allemaal in één vel! En nog wel over de grens: in Toronto, bij de Capex '87, de grote internationale stamp show in Canada. Eerlijk is eerlijk: zij zien er prima uit. Vooral voor thematici een mooie klap in één keer en dat voor slechts \$ 11.-. Wie \$ 5.95 méér betaalde kon er van de USPS een fraai boek verkrijgen, getiteld "Wildlife America". Er was een heel lange eerste dag op die Capex, namelijk van 13 - 22 juni. Al die tijd werd lustig gestempeld met het stempel van de openingsdag.

Over stempels gesproken: die geboorteplaats stempels van de 35 presidenten uit de Ameripex serie, waarvan de laatste op 29 mei uitkwam in Brookline, Massachusetts, waar John F. Kennedy is geboren, hebben de kassa's blijkbaar prettig doen rinkelen. Naast de monsteruitgaven van 50 zegels tegelijk komen er nu ook steeds meer "stempelseries".

Zo heeft men ook de reizende tentoonstelling "Magna Carta to The Constitution" aangegrepen om 14 "Freedom Documents Stations" een speciaal stempel te geven (zie blz 790). Die stations zijn de hoofdsteden van de 13 oorspronkelijke staten plus Washington D.C. Laatstgenoemd stempel draagt de datum 1 juni 1987, daarna telkens de datum van het bezoek aan de steden Dover, Trenton, Harrisburgh, Hartford, Providence, Boston, Concord, Albany, Atlanta, Columbia, Raleigh, Richmond en tenslotte Annapolis op 30 augustus. Zoekt u de bijbehorende Staten zelf even op?

De ware thematicus kan ook nog tien bijzondere stempels in zijn bezit krijgen van Nationale Parken, en wel van Acadia, Denali, Everglades, Grand Canyon, Great Smoky Mountains, Isle Royale, Haleakala, Shenandoah, Yellowstone en Yosemite. Op brief moet hij ze bij elke postmaster afzonderlijk bestellen, maar de hele set is te krijgen bij de Filatelistische Dienst in Washington, D.C. en wel op briefkaarten van 14c met de vlag van de USA die op 14 juni - National Flag Day - verschenen. Zo raak je ook nog eens wat briefkaarten kwijt, niet waar?

De "Flag over the Capitol" rolzegel is bij wijze van experiment nu eens gedrukt op "pre-phosphored" papier, geleverd door Harrison & Sons, nota bene een Engelse zaak! Dat gebeurde op de C-pers, in rollen van 100 en 3000. Alleen verkrijgbaar aan de filatelie-loketten en bij de Filatelistische Dienst in Washington. U haalt ze er zó uit: niet alleen is het papier witter en zijn de kleuren sprekender, er staat ook nog een klein lettertje "T" op elke zegel, op de plek waar ook de plaatnummers staan. Op elke 48e zegel staat dus "T 1". De eerste is op 23 mei verschenen. Waarom? 1) Betere kwaliteit: geen dun laagje zink-orthosilicaat verduistert meer het zegelbeeld, 2) lagere productiekosten, 3) de cilinder in de drukpers voor het aanbrengen van de tagging kan nu gebruikt worden voor een kleur extra. Waarom dan niet meteen het nieuwe papier algemeen ingevoerd? Omdat nog beproefd moet worden hoe de perforeermachines zich houden. Zink-orthosilicaat heeft namelijk een schurende werking. Tot nu toe werd het tagging laagje alleen op de zegelbeelden aangebracht en niet op de randjes. In het Harrisonpapier zit die stof natuurlijk overal. Vandaar. Wij houden u op de hoogte.

De Columbusserie van 1893 kostte \$ 16.34, in die tijd evenveel als twee à drie weeklonen van een doorsnee Amerikaan. Gevolg: woede, stukken in de krant, acties voor een kopersstaking, profeten die er het eind van de filatelie in zagen. Opgericht werd de S.S.S.S., de Society for the Suppression of Speculative Stamps, de Vereniging voor Afschaffing van Speculatieve Postzegels. De leden stroomden toe, maar niet voor lang. De club raakte in de vergetelheid. Wellicht heeft de markt er nu weer een gat voor?

Het dollarteken was oorspronkelijk een "8", het teken voor de Spaanse Mat, een stuk van 8 realen, dat veel gebruikt werd in Noord-Amerika, door de grote Spaanse invloed. Wilde men aanduiden dat een bedrag stond in Spaanse Matten, dan zette men er een 8 voor en om verwarring te voorkomen haalde men twee verticale strepen door die 8. Vandaar. Zoals bekend vermeldt Groot Brittannië geen landsnaam op zijn postzegels. Maar ook de U.S.P.S. heeft zich dat een paar maal gepermitteerd. Neem bijvoorbeeld de drie Pilgrim Tercentenary zegels van 1920, Sc. 528-530; de 5c met de Vlag boven het Witte Huis van 1963, Sc. 1208; en de Register and Vote zegel van 5c uit 1964, Sc. 1249. In de beide laatstgenoemde gevallen wijzen de afgebeelde Stars and Stripes nog duidelijk genoeg naar de USA, maar bij de Pelgrims ontbreekt zelfs zo'n aanwijzing. Vergeten?

Op de 10c Special Delivery zegel van 6 september 1888 wordt "onmiddellijke aflevering op elk postkantoor" beloofd. Pas toen de ijlboede op 9 december 1902 werd vervangen door een besteller op de fiets kwam men op de gedachte dat te veranderen in "op elk postkantoor in de USA". Toen kon het dus niet meer in Tietjerksteradeel.

Nou zijn de "blockbusters" ook al doorge-
drongen in de filatelie! Die term dekte al
vreselijke begrippen als "een bom waarmee
een heel huizenblok kan worden platgegooid"
en "een speculant die blanken tot verkoop
van hun huis wil bewegen door te vertellen
dat er zwarten in hun wijk komen wonen".

Gelukkig is het woord in de filatelie min-
der geladen: men duidt er "doorlopers" mee
aan, paren, strips of blokken met een "door-
lopende voorstelling" erop. De eerste in de
USA was het ruimtevaartpaar met de lucht-
wandelende astronaut van 1967, Sc. 1331-32.

Op 25 augustus verscheen de \$5 in de serie
"Great Americans" met een portret van Bret
Harte, befaamd schrijver van korte verhalen
en gedichten uit de goudzoekerskampen en de
grensnederzettingen. Nieuw daaraan is dat
de loketvellen slechts 20 zegels bevatten,
in een "miniature sheet" met 4 rijen van 5
zegels en een plaatnummer in alle vier de
hoeken. Het velletje meet 12.7 x 12 cm. De
reden van dit nieuwtje? Juist ja, bezuini-
ging. Er is bij de Filatelistische Dienst
in Washington veel vraag naar plaatblokken
van de hoge waarden. En bij de zegels van
\$1 en hoger stond op elk vel slechts één
plaatnummer. Na verwijdering van het plaat-
blok van vier bleven er 96 zegels over als
"scrap", die vernietigd moesten worden of
op bijzondere wijze verkocht. Te duur en te
lastig! Van de miniatuurvelletjes blijft na
verwijdering van de 4 plaatblokken slechts
een verticale strip van 4 over als "scrap".
En aan de boven- of onderkant daarvan heeft
men het copyright-merk geplaatst, voor het
eerst in één regel. De ZIP-code opwekking
is weggelaten. Voortaan wil de USPS alle
langlopende zegels van \$1 of meer in mini-
vellen van 20 in de verkoop brengen.